

6 Σεπτεμβρίου 1985

ΕΝΩΠΙΟΝ: ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗ, Πρ., Α. ΛΟΪΖΟΥ,
ΜΑΛΑΧΤΟΥ, ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ, ΛΩΡΗ, ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗ,
ΚΟΥΡΡΗ, Δ/στών

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 140 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Μεταξύ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Αιτητή,

και

ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ,

Καθ' ών η Αίτηση.

(ΑΝΑΦΟΡΑ Αρ. 2/85).

Συνταγματικό Δίκαιο—Σύνταγμα, Άρθρον 61—Η Νομοθετική εξουσία της Βουλής των Αντιπροσώπων δύναται να ασκείται τόσο εν σχέσει με θέματα γενικής όσον και εν σχέσει με θέματα ειδικής φύσεως.

5 Συνταγματικό Δίκαιο—Σύνταγμα, Άρθρα 46, 54, 81, 166, 167, 168—Οι πρόνοιες των άρθρων αυτών δεν καθι-
δρύνουν αποκλειστικήν εξουσίαν της εκτελεστικής ε-
ξουσίας εν σχέσει με θέματα δανείων εγγυήσεων και
παρομοίων νομικών υποχρεώσεων της Κυβερνήσεως.

10 Στις 28 Ιουνίου 1985 ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας
καταχώρησε, δυνάμει του Άρθρου 140 του Συντά-
γματος, την παρούσαν Αναφορά στο Ανώτατο Δικαστή-
ριο για Γνωμάτευση «κατά πόσον ο περί της Ασκήσε-
ως Ορισμένων Δημοσιονομικών Εξουσιών της Βουλής
15 Νόμος του 1985* βρίσκεται σε αντίθεση ή είναι ασύμ-
φωνος με τις διατάξεις των Άρθρων 46, 54, 81, 81,
166, 167, 168 και 179 του Συντάγματος».

20 ΑΠΟΦΑΣΙΣΘΗΚΕ (1) Η Βουλή των Αντιπροσώπων
δύναται δυνάμει του Άρθρου 61 του Συντάγματος να
ασκεί την νομοθετικήν της εξουσίαν όχι μόνον εν σχέ-
σει με θέματα γενικής φύσεως αλλά και εν σχέσει με
θέματα ειδικής φύσεως όπως είναι τα δάνεια οι εγγυή-
σεις και οι παρόμοιες νομικές υποχρεώσεις της Κυβερ-

An English translation of this decision appears at pp. 2132-2136 post.

* Ολόκληρο το κείμενο του υπό κρίση νόμου δημοσιεύεται στις
σελ. 2130-2131.

νήσεως, που καθορίζονται από τα εδάφια 2 και 3 του υπό κρίση νόμου.

(2) Τα άρθρα 46, 54, 81, 166, 167 και 168 του Συντάγματος δεν καθιδρύουν αποκλειστική αρμοδιότητα της εκτελεστικής εξουσίας αναφορικά με τα θέματα δανείων, εγγυήσεων και των παρομοίων νομικών υποχρεώσεων της Κυβερνήσεως, που καθορίζονται από τα άνω εδάφια του υπό κρίση νόμου. 5

(3) Επομένως ο υπό κρίση νόμος δεν ευρίσκεται σε αντίθεση ούτε και είναι ασύμφωνος με τα Άρθρα 61, 46, 54, 81, 166, 167, 168 και κατ' επέκταση με το Άρθρον 179 του Συντάγματος. 10

Γνωμάτευση ως ανωτέρω.

Αναφορά.

Αναφορά από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στο Ανώτατο Δικαστήριο για γνωμάτευση κατά πόσο ο περί Ασκήσεως Ωρισμένων Δημοσιονομικών Εξουσιών της Βουλής Νόμος του 1985 βρίσκεται σε αντίθεση ή είναι ασύμφωνος με τις διατάξεις των Άρθρων 46, 54, 61, 81, 166, 167, 168 και 179 του Συντάγματος. 15
20

Λ. Λουκαΐδης, Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και Ρ. Γαβριηλίδης, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας, δια τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Α. Μαρκίδης και Δ. Χρυσομηλάς, δια την Βουλή των Αντιπροσώπων. 25

Cur adv. vult.

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ Πρ. ανέγνωσε την γνωμάτευση του Δικαστηρίου: Στις 28 Ιουνίου 1985 ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας καταχώρησε, δυνάμει του Άρθρου 140 του Συντάγματος, την παρούσα Αναφορά στο Ανώτατο Δικαστήριο για Γνωμάτευση «κατά πόσον ο περί της Ασκήσεως Ωρισμένων Δημοσιονομικών Εξουσιών της Βουλής Νόμος του 1985 βρίσκεται σε αντίθεση ή είναι ασύμφωνος με τις διατάξεις των Άρθρων 46, 54, 61, 81, 166, 167, 168 και 179 του Συντάγματος.» 30
35

Ο προαναφερθείς Νόμος ψηφίστηκε από την Βουλή των Αντιπροσώπων στις 16 Μαΐου 1985.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, στις 30 Μαΐου 1985, τον ανέπεμψε στη Βουλή των Αντιπροσώπων για επανεξέταση, δυνάμει του Άρθρου 51 του Συντάγματος.

5 Στις 13 Ιουνίου 1985 η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφάσισε να εμμείνει στη θέσπιση του Νόμου, με ορισμένες τροποποιήσεις. (Ολόκληρο το κείμενο του Νόμου επισυνάπτεται στην παρούσα Γνωμάτευση).

10 Στις 14 Ιουνίου 1985 η Βουλή των Αντιπροσώπων κοινοποίησε την απόφασή της στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ο οποίος, πριν εκδώσει τον Νόμο, δυνάμει του Άρθρου 52 του Συντάγματος καταχώρησε την παρούσα Αναφορά.

15 Το Ανώτατο Δικαστήριο, στις 1, 2, 6 και 7 Αυγούστου 1985, άκουσε, μέσω των συνηγόρων τους, τις απόψεις του Προέδρου της Δημοκρατίας και της Βουλής των Αντιπροσώπων, σύμφωνα με το Άρθρο 140.2 του Συντάγματος.

Το Ανώτατο Δικαστήριο ερεύνησε το θέμα που τέθηκε υπό την κρίση του και η ομόφωνη Γνωμάτευσή του είναι η ακόλουθη:

20 (1) Η Βουλή των Αντιπροσώπων δύναται, δυνάμει του Άρθρου 61 του Συντάγματος, να ασκεί τη νομοθετική εξουσία της Δημοκρατίας όχι μόνο εν σχέσει με τα θέματα γενικής φύσεως αλλά και εν σχέσει με θέματα ειδικής φύσεως, όπως είναι τα δάνεια, οι εγγυήσεις και οι παρόμοιες νομικές υποχρεώσεις της Κυβερνήσεως που καθορίζονται με τα εδάφια 2 και 3 του υπό κρίση Νόμου, ο οποίος, ως
25 εκ τούτου, δεν ευρίσκεται σε αντίθεση ούτε είναι ασύμφωνος με το Άρθρο 61 του Συντάγματος.

30 (2) Επίσης ο υπό κρίση Νόμος δεν ευρίσκεται σε αντίθεση ούτε είναι ασύμφωνος με τα Άρθρα 46, 54, 81, 166, 167 και 168 του Συντάγματος διότι τα προαναφερθέντα Άρθρα του Συντάγματος δεν καθιερώνουν αποκλειστική αρμοδιότητα της εκτελεστικής εξουσίας αναφορικά με τα θέματα των δανείων, των εγγυήσεων και των παρομοίων νομικών υποχρεώσεων της Κυβερνήσεως που καθορίζονται από
35 τα εδάφια 2 και 3 του εν λόγω Νόμου και, ως εκ τούτου, δεν αποκλείουν την, δυνάμει του Άρθρου 61 του Συντάγματος, ρύθμιση ή έλεγχο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων των αποφάσεων της εκτελεστικής εξουσίας εν σχέσει με τα ως άνω θέματα.

40 (3) Εφόσον ο υπό κρίση Νόμος δεν ευρίσκεται σε αντίθεση ούτε είναι ασύμφωνος με τα Άρθρα 61, 46, 54, 81,

166, 167 και 168 του Συντάγματος δεν είναι αντισυνταγματικός ως αντίθετος ή ασύμφωνος προς το Άρθρο 179 του Συντάγματος.

Η παρούσα Γνωμάτευση κοινοποιείται, σύμφωνα με το Άρθρο 140.2 του Συντάγματος, στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και στη Βουλή των Αντιπροσώπων. 5

Γνωμάτευση ως ανωτέρω.

(=ΝΟΜΟΣ ΠΡΟΝΟΩΝ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΕΩΣ
ΩΡΙΣΜΕΝΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΕΞΟΥΣΙΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ 10

Προοίμιον.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:-

Επειδή το εξωτερικόν χρέος της Κυπριακής Δημοκρατίας προσέλαβε τα τελευταία έτη ιδιαιτέρως ανησυχητικές διαστάσεις με αποτέλεσμα εν σημαντικόν μέρος των κρατικών εσόδων να διατίθεται δια την εξυπηρέτησιν του χρέους αυτού: 15

Και επειδή η ανεξέλεγκτος αύξησις του δημοσίου εν γένει χρέους είναι δυνατόν να επιδράση δυσμενώς επί της καταστάσεως ουχί μόνον της δημοσίας πίστεως αλλά και επί της ορθολογικής αρχής της διενεργείας δαπανών: 20

Και επειδή υπό τας περιστάσεις η άσκησις των δημοσιονομικών εξουσιών της Βουλής μέσω του Κρατικού Προϋπολογισμού τείνει να εξουδετερωθή εάν δέν διασφαλισθούν εις τον απαιτούμενον βαθμόν αι αναγκαίαι αρχαί και προϋποθέσεις καταρτίσεως του Κρατικού Προϋπολογισμού αι άφορώσαι ιδίως εις την κατανομήν των διαφόρων δημοσίων αναγκών κατά τον βαθμόν σπουδαιότητος εκάστης: 25 30

Δια ταύτα η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρηται ως ο περί της Ασκήσεως Ωρισμένων Δημοσιονομικών Εξουσιών της Βουλής Νόμος του 1985. 35

2. Δια τους σκοπούς του παρόντος Νόμου ο όρος «δάνειον» σημαίνει χρηματικόν ποσόν το οποίον η Κυβέρνησις δανείζεται ή δια το οποίον η Κυβέρνησις δι' εγγυήσεως αναλαμβάνει ευθύνην ως εγγυήτρια δια την αποπληρωμήν του και περιλαμβάνει την μεταβίβασιν εις την Κυβέρνησιν, εν όλω ή εν μέρει, οιασδήποτε συμβατικών υποχρεώσεων δημιουργηθεισών εκ συμβάσεων μεταξύ τρίτων αλλά δεν περιλαμβάνει χρεώγραφα αναπτύξεως, γραμμάτια δημοσίου, ομολογίας αποταμιεύσεως, πιστοποιητικά αποταμιεύσεως ή δανεισμόν από την Κεντρικήν Τράπεζαν της Κύπρου.

Εμπνετα.

3. (1) Τηρουμένων των διατάξεων του Άρθρου 169(1) του Συντάγματος, πάσα ετέρα συμφωνία αφορώσα εις την σύναψιν δανείου, εν τη εννοία του άρθρου 2 του παρόντος Νόμου, διά ποσόν υπερβαίνον εν εκάστη περιπτώσει το συνολικόν ποσόν του ενός εκατομμυρίου λιρών Κύπρου, δεν δεσμεύει την Κυπριακήν Δημοκρατίαν ειμή μόνον εφ' όσον κυρωθή διά νόμου ψηφιζομένου υπό τής Βουλής των Αντιπροσώπων.

Έγκρισις υπό της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(2) Άμα τη κυρώσει υπό της Βουλής των Αντιπροσώπων συμφωνίας τινός αφορώσης εις την σύναψιν δανείου, πάσα οφειλή εκ του τοιούτου δανείου δι' ην είναι ή καθίσταται υπόχρεως η Δημοκρατία απεικονίζεται εν τω προϋπολογισμώ της Δημοκρατίας εν σχέσει προς έκαστον οικονομικόν έτος και βαρύνει τον λογαριασμόν του Παγίου Ταμείου της Δημοκρατίας συμφώνως προς τας διατάξεις του Άρθρου 166 του Συντάγματος.

4. Από της ημερομηνίας ενάρξεως της ισχύος του παρόντος Νόμου, ο περί Άρσεως Αμφιβολιών περί της ΕΞουσίας της Δημοκρατίας να χορηγή Εγγυήσεις διά Δάνεια ή Πιστώσεις προς Τρίτους Νόμος του 1974 θέλει εξακολουθήσει να ισχύη, ερμηνεύηται και εφαρμόζηται προσαρμοζόμενος, καθ' ο μέτρον είναι αναγκαίον, προς τας διατάξεις του παρόντος Νόμου»).

Έκτασις εφαρμογής του Νόμου 44 του 1974.

This is an English translation of the text of the decision in Greek reported at pp. 2127-2131 ante.

1985 September 6

[TRIANAFYLLIDES, P., A. LOIZOU, MALACHTOS, DEMETRIADES, LORIS, STYLIANIDES, KOURRIS, JJ.]

IN THE MATTER OF ARTICLE 140
OF THE CONSTITUTION

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC,

Applicant.

v.

THE HOUSE OF REPRESENTATIVES,

Respondents.

(Reference No. 2/85).

Constitutional Law—Constitution Art. 61—Legislative power of House of Representatives—Can be exercised both in relation to matters of general nature and in relation to matters of specific nature.

Constitutional Law—Constitution Articles 46, 54, 81, 166, 167 and 168—The provisions of said articles do not create exclusive competence of the executive power in relation to loans, guarantees and the similar to them legal obligations of the Government. 5

On the 29th June 1985 the President of the Republic referred, under Article 140 of the Constitution, to the Supreme Court for its opinion the question as to whether the Exercise of Certain Financial Powers by the House of Representatives Law, 1985,* is repugnant to, or inconsistent with, the provisions of Articles 46, 54, 61, 81, 166, 168 and 179 of the Constitution. 10 15

Held, (1) The House of Representatives may, under Article 61 of the Constitution, exercise the legisla-

*The sub judge law is quoted at pp. 2135-2136 post.

5 tive power of the Republic not only in relation to matters of general nature, but, also, in relation to matters of specific nature, such as the loans, the guarantees and the similar to them legal obligations of the Government that are specified in sections 2 and 3 of the sub judice Law.

10 (2) Articles 46, 54, 81, 166, 167 and 168 of the Constitution do not create exclusive competence of the executive power in relation to the matters of the loans, guarantees and the similar to them legal obligations of the Government that are specified in sections 2 and 3 of the said Law.

15 (3) It follows that the sub judice Law is not inconsistent with or repugnant to the provisions of Articles 61, 46, 54, 81, 166, 167 and 168 of the Constitution; and for this reason it is not unconstitutional as being repugnant to or inconsistent with Article 179 of the Constitution.

Opinion as above.

Reference.

20 Reference by the President of the Republic for the opinion of the Supreme Court of the question whether the Exercise of Certain Financial Powers by the House of Representatives Law, 1985, is repugnant to, or inconsistent with, the provisions of Articles 46, 54, 61, 81, 166, 168 and 179 of the Constitution.

25 *L. Loucaides*, Deputy Attorney-General of the Republic with *R. Gavrielides*, Senior Counsel of the Republic, for the President of the Republic.

A. Markides with *D. Chrysomilas*, for the House of Representatives.

30 *Cur. adv. vult.*

35 TRIANTAFYLLIDES P. read the following opinion of the Court: On the 29th June 1985 the President of the Republic referred, under Article 140 of the Constitution, to the Supreme Court for its opinion the question as to whether the Exercise of Certain Financial Powers by the House of

Representatives Law, 1985, is repugnant to, or inconsistent with, the provisions of Articles 46, 54, 61, 81, 166, 168 and 179 of the Constitution.

The said Law was enacted by the House of Representatives on the 16th May 1985.

5

The President of the Republic, on the 30th May 1985, returned it to the House of Representatives for reconsideration, under Article 51 of the Constitution.

On the 13th June 1985 the House of Representatives decided to persist in the, with certain amendments, enactment of the Law. (The whole text of the Law is attached to the present Opinion).

10

On the 14th June 1985 the House of Representatives notified its decision to the President of the Republic, who, before he promulgated the Law under Article 52 of the Constitution, filed the present Reference.

15

The Supreme Court, on the 1st, 2nd, 6th and 7th August 1985, heard, through their counsel, arguments on behalf of the President of the Republic and the House of Representatives, pursuant to Article 140.2 of the Constitution.

20

The Supreme Court considered the matter referred to it and its unanimous Opinion is the following:

(1) The House of Representatives may, under Article 61 of the Constitution, exercise the legislative power of the Republic not only in relation to matters of general nature, but, also, in relation to matters of specific nature, such as the loans, the guarantees and the similar to them legal obligations of the Government that are specified in sections 2 and 3 of the sub judice Law, which, therefore, is not repugnant to, or inconsistent with, Article 61 of the Constitution.

25

30

(2) Also, the sub judice Law is not repugnant to, or inconsistent with, Articles 46, 54, 81, 166, 167 and 168 of the Constitution because the aforesaid Articles of the Constitution do not create exclusive competence of the executive power in relation to the matters of the loans, guarantees and the similar to them legal obligations of the

35

Government that are specified in sections 2 and 3 of the said Law, and therefore, such Articles do not exclude the, by virtue of Article 61 of the Constitution, regulation or control by the House of Representatives of the decisions
5 of the executive power in relation to such matters.

(3) As the sub judice Law is not repugnant to, or inconsistent with, Articles 61, 46, 54, 81, 166, 167 and 168 of the Constitution it is not unconstitutional as being repugnant to, or inconsistent with, Article 179 of the
10 Constitution.

The present Opinion is notified, in accordance with Article 140.2 of the Constitution, to the President of the Republic and to the House of Representatives.

Opinion as above.

15 ("A LAW PROVIDING FOR THE EXERCISE
OF CERTAIN FINANCIAL POWERS OF THE
HOUSE OF REPRESENTATIVES

The House of Representatives enacts as follows: Preamble:
20 Whereas the external debt of the Republic of Cyprus has during the last years increased in alarming proportion with the result that a substantial part of the public revenue is appropriated for the service of such debt:

25 And whereas the uncontrollable increase of the public debt in general may prejudicially affect not only the public credit but also the rational principles of public expenditure:

30 And whereas under the circumstances the exercise of the financial powers of the House of Representatives through the Budget of the Republic may be neutralised, if the necessary principles and conditions of drawing up the Budget, relating in particular to the distribution of the various public
35 needs in order of importance, are not secured to the degree required:

Now, therefore, the House of Representatives enacts as follows:

Short title

1. This Law shall be cited as the Exercise of Certain Financial Powers of the House of Representatives Law of 1985.

5

Interpretation:

2. For the purposes of this Law the term "loan" means a sum of money borrowed by the Government or for which the Government by way of guarantee becomes liable as guarantor for its repayment and includes the transfer to the Government, in whole or in part, of contractual obligations derived from contracts between third parties but it does not include development bonds, public bonds, saving bonds, certificates of saving or borrowing by the Central Bank of Cyprus.

10

15

Approval of Loans by the House of Representatives.

3 (1) Subject to the provisions of Article 169.1 of the Constitution, any other agreement relating to the contracting of a loan, in the sense of section 2 of this law, for a sum exceeding in each particular case the total sum of one million Cyprus Pounds, shall not bind the Republic, except only if it is sanctioned by a law enacted by the House of Representatives.

20

(2) Upon such sanction by the House of Representatives any sum payable by virtue of the loan and which the Republic is bound to pay, is shown in the Budget in relation to each financial year and is charged on the Consolidated Fund of the Republic in accordance with the provisions of Article 166 of the Constitution.

25

30

4. As from the date when this law shall come into force, the Removal of Doubts In Respect of the Powers of the Republic to Give Guarantees for Loans or Credits to Third Persons Law of 1974 shall continue to be in force, construed and applied with such modifications as may be necessary to bring it into conformity with the provisions of this Law").

35